

Forfatter: Sthen, Hans Christensen

Titel: En liden Vandrebog

Citation: Sthen, Hans Christensen: "En liden Vandrebog", i Sthen, Hans Christensen: *En liden Vandrebog*, udg. af JENS LYSTER ; JENS HØJGARD , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1994, s. 301. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-sthen01val-shoot-idm140299307454944/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: En liden Vandrebog

forlæg. En tredje mulighed er, at den danske oversætter har haft et forlæg omfattende alle ni strofer. I n.t. Wack III 1097 antydes, at str.6 er korrumpet. I Th 350r som den 1. af 9 salmer «Om Dommedag og Opstandelse» med overskriften «Vaager op i Christen alle, vaager op etc.» Det skyldes en fejl hos Wack., at både Nutzhorn og Niels Møller tillægger Christian Adolf Nystadenss denne salme. Christian Adolfs salmer omfatter i Wack III kun nr.1068 – 1093.

Optrykt BH 204. Litt.: Nutzhorn II 332f; Møller II 153; Widding II 125. Overskriften i T-23 er rubrikuden og overskriften i Th. Varr.: 2 Christen| Christine =ThC. – 1,1 Christen| Christine =ThC, Th86, Udk00, Udk001, UdkW ~ 1,8 Hnem| Huo. – 2,5 Alt est du| Ar du est – 3,1 Christen| Christine =Th86, Udk00, Udk001, Udk20, UdkS, UdkW. – 3,6 gods| God; gode Rerav82, 87, 93, 95, 96. – 5,1 O| Oc =Rerav82, 87, 93, 95, 96. – 5,8 euige| euig =Rerav82, 87, 93, 95, 96, Udk20, UdkS, UdkW – 7,1 sig| saa sig S =Th86, Udk20, UdkS. – 7,6 hungereg| hungreg =ThC, Th86, Udk00, Udk001, UdkW. – 8,1 da| saa =Th86, UdkS. – 9,8 eumdelig| eumdelig, AMEN.

Teksten kan stamme fra Rerav, men måske optaget i Vb-T via den samling, som også Udk. bygger på.

T-24. Trost i Livs fare

1. Sørn| omsorg – 1,1 lum| hvorfor. – 1,1 gæmmer dig| sørger du – 1,2 Bedøffuer| besværer – 2,2 ved| kender – 2,4 god| god – 3,1 sand| egentlig, varkelig. – 3,4 lodklump| jordklump – 3,4 Bnost| mangelfulhed, skrøbelighed. – 4,1 paa sig| sætter sin lid til sit gods. – 4,3 fætt| foragtet. – 5,1-5 Heha stund| jf. 1.Kong.17,9-16. – 5,1 Heha dig| Elias, sig, hvem der gav dig føde. – 5,2 Det vnderlig| da regnen holdtes tilbage på underfuld vis. – 5,3 suere| Tid| hårde dyrnd. – 5,4 rand| gavmild. – 5,5 den| hende. – 6,1-5 Oc Fode| jf. 1.Kong.17,3-6. – 6,1 at| for at. – 6,2 Der| da – 6,2 did, sou| derhen, hvor. – 6,4 Dig| til dig. – 6,4 Raffin| ravne. – 6,5 Aarle oc alde| tidlig og sent, nl. morgen og aften. – 7,1-5 Du sadst.. mang| jf. 1.Kong.19,4-8. – 7,1 sadst| sad. – 7,1 Eneber Træ| Chr.III har enebærtræ, hvor d.o. har gyvelbusk. – 7,3 føde| bragte. – 7,4 gicksi der efter| gik derefter. – 7,5 uden Hungers trang| uden sult. – 8,1-5 Joseph.. guffu| 1.Mos.37,27ff; 39,7ff; 41,40ff; 45,4ff. – 8,1 sold| solgt. – 8,2 kast| kastet. – 9,1-5 Gud hjalpde Daniel.. god| jf.Dan.6,17-23, De apokryfe tilføjelser til Daniels Bog 3,31-37. – 10,1-5 Den trofaste.. Nød| Dan.3,19-28, De apokryfe tilføjelser til Daniels Bog 4,23-27. – 10,1 mild| ville. – 10,2 vaare| var – 10,3 sende| sendte. – 11,1-5 Ionas.. for| jf. Jonas 2,1-11 – 11,5 for| fører. – 12,1 mig| magtig, rådende. – 12,4 beuar| bevar, imp. – 12,4 hende| den, nl. sjælen. – 13,1 omben| undvare. – 13,2 usse| vis, sikker. – 13,3 fortuæffuer mig| erhvervede til mig. – 14,1 aff fuld| fuld af – 14,2 Penning| penge. – 14,4 bliff-

ner ved] varer - 15,2 gaffel] gav - 15,4 Forleu - oc] giv mig ogsa - 16,2 mang-
ghæud] af mange slags - 16,4 Ansæt blod] rulle ansigt - 16,5 forskuud] for-
skydes.

Erasmus Albers *WAnnh betriht du dich, mein hertz*. Wack.IV 190, kendt i
afskrift 1557, trykt i Hamburger Encharidon 1565. Overs. af Hans Thomsson
i Th 235r, den 16. af 21 salmer »Om Kaarsit« og med overskrift »Trost i liff
fare, oc sörriq för dette liff näring«. Th har to strofer mere (str.6 om ravnene
og str.11 om jonas) end Wack.IV 190. Men i Wack.IV 192, aftrykt efter »Vrh-
settinge Ediker Palmen vnd Gestliker leder«, Lubeck 1567, findes forlag for
str.6. En forvirret diskussion om salmens forfatter kan vi yderligere forværre
med en oplysning om, at salmen i Vollständiges Revahsches Gesang-Buch,
Reval 1706 nr.949 har initialerne D.V.S.

Optrykt BH i 16. Litt. Nutzhorn II 175-178; Møller II 144f; Thoner 426,
Widding II 127; Malling III 378-382; Lipphardt 172f.

Overskrift i T-24 som Th. Varr 5,1 sigel] sig. - 6,1 ey skulde] skulde ey S.
- 7,1 sofftel] sadst. - 10,2 kaste] kast =Rerav82, 87, 93, 95, 96, Th86, Udk20,
UdkS - 10,4 för] fra =Udk20, UdkS. - 11,4 vissinge] vassehge =Rerav95,
Th86, UdkS - 12,3 all] alr =Rerav82, 87, 93, 95, 96, UdkS. - 13,2 eugl] eug-
ge =Rerav82, 87, 93, 95, 96, Th86, Udk20, UdkS - 13,3 Den] Som - 13,4
bitter] bitre =Rerav82, 87, 93, 95, 96, Th86, Udk20, UdkS - 14,3 timelg]
timelgt =Rerav82, 87, 93, 95, 96 - 15,1 Christ] Christe NWS =Udk00,
UdkW. - 15,3 Guddommeligt] Guddommelge =Rerav82, 87, 93, 95, 96 -
15,4 bestandighed] Bestandighed =Rerav95, 96, UdkS - 16,1 allestund] allen
stund. - 16,2 dime] din =ThB, Rerav82, 87, 93, 95, Udk20, UdkW - 16,4
oss] mig S. »To Aandelige Viser., Vdset paa Danske aff M:Hans Thomsson,
Kbh 1576, LN 1656, har T-24 som den anden vise. Teksten følger Th, men er
dog sammenfaldende med T-24 i str.10,2; 12,3; 13,2 og 15,3.

Slagskabet med Rerav er tøjnefaldende. Ligeså med Udk, f.eks. i 15,1.

T-25. Om Verdslig Øffrighed

2-3 Nis. domon, Er i Hvis ikke Herren bygger huset etc - 1,2 vade] inden
dore. - 1,3 Benedidelse] velsignelse - 1,5 Gaffi] gave. - 1,7 Ellers] da - 2,4 saa]
således. - 2,5 seffuer] selv. - 2,6 Förgelhus. vad] forgæves holder da vægterne
vagt - 2,7 Alle] faldel] al dygtighed og evne falder til jorden - 3,1 Th. opstaa]
derfor giv agt. I som står tdlig op. - 3,3 Mer] Sörriq] med bekymring - 3,3
läntse] dvs. mangel på tillid til Gud. - 3,5 Mer] Kummer] med sorg, bekymring.
jf. 1 Mos.3,17ff. - 3,5 hainclge] jammerrige, usle - 3,6-7 Th. seffuer] jf. Matt.
6,25-34 - 4,1 Sev] se, mp. - 4,2 skaber] skabt. - 4,3 Raad] beslutning - 4,5
oc] ogsa - 4,5 jöuser] sørge for. - 4,7 befiade] erfare - 5,1 Legenyl] som] hge-
som. - 5,3 sit] Bud] sin ordre. - 5,4 forskuude oc sende] skyde af og sende afsted
- 5,6-7 Aff] sammen] fra de mest forskellige byer og fremmede lande bringer